

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadéhvatalban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 „
 Elyben háshoz kordva:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével

Helyosztóság és kiadéhvatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

Árnyosztóság kádratok visszamának
 vagy megférére nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadéhvatalhoz intézendők.

Egyes számok ára 8 gnyo.

NAGYVÁRAD, jan. 3.

Ferencz fordulása.

Saulusból Paulus lett egy éjszakán, Kossuth Ferencznek hat esztendő kellett hozzá, míg jó politikus lett belőle.

Ez a különbség Pál és Ferencz fordulása közt. No de a mint Pál fordulásánál, épp úgy Ferencz fordulásánál is az a fődolog, hogy megtörtént. A *mikor* mellékes.

A függetlenségi párt eddigi politikája annyira független volt, hogy még a politikával sem függött össze sehogy. Mert az csak nem politika, ha valaki egyéb hivatást sem lát, mint hogy a miniszteri előszobában ajtón álljon, s mérges fogvicsorításokkal kíséren minden bemenőt, a nélkül, hogy magának is kedve volna abba a hatalmat jelentő szobába belépni!

A függetlenségi párt maga zárta el az utját mindenféle haladásának, mikor kimondotta, hogy a 67-es alapot nem ismeri el. Lehet ezt az alapot rossznak, lyukasnak, korhadtnak szidni, de el nem ismerni épp oly nehéz, mint az influenzát. A mi van, arra a világ semmiféle pártja sem mázolhatja rá, hogy nincs. Csak törekedni lehet arra, hogy ne legyen.

A Kossuth-párt önmagával játszott eddig szembekötődöt, s az lett az eredmény, hogy semmi pozitív vívmányt elérni nem tudott. Az országgyűlésben kevés volt a pári sulya ahhoz, hogy az országos kérdések megoldásához döntő szóval járuljon. A közjogi vívmányokat a néhai

nemzeti párt, a közgazdaságiakat az agráriusok és a néppárt, a belügyi reformokat a kormánypárt maga szoritotta keresztül. A hol a kurucz 48-asok hazafias elbúsulása a hazának igazán nagy szolgálatot tehelett volna, ott a Kossuth-párt félrevonult duzzogni. A delegációkban a közös ügyek ellenőrzéséhez nem annyira alapos tudás, mint inkább néhány alapos kirohanás kellett volna tisztító villámnak.

S a villám mit tett? Besompolygott a karzatra — hallgatóni. Ez volt a 48-as párt delegációs politikája. Egyetlen tüneményes kivétel Ugron Gábor volt, annak is villámhárítót szögezett elébe a saját testvérpártja.

Kossuth Ferencz újévi beszédje mintha valami nagy fordulatot jelezne. A delegációba való bevonulásról még hallgat, mert ez vörös posztónak látszanék Olayék rövidlátásu szemében. Hanem a többi programponnt annyi engedményt árul el az eddigi makacs elvekből, hogy szinte sok is a jóból s önkéntelenül a bihari pontok sorsa jut eszünkbe.

»Elveink fenntartása mellett...« így kezdi Kossuth a kijelentéseket. Valaha, régen így kezdette néhai való jó Tisza Kalmán is.

A tiroli buzavám eltörlése, az ipar, a mezőgazdaság védelme: csupa komoly programponnt, melyeket minden kormány magáénak vallhat.

A közös bank elszámolásával történendő készfizetések felvétele, az Ausztriának fizetett megalázó évi adó, az azelőtti adósságokhoz való hozzájárulás megváltása már egy kis haladás az el-

vek szege felé. Kurucz 48-as felfogás szerint Ausztriának kellene visszafizetnie azt a 35×30 millió forintot, a mit eddig évente jogtalanul fizettünk s a sógor igen előnyös üzletet köt, ha a multakra fátvolt vetve, a további fizetések beszüntetése mellett nem követelünk Ausztriától semmit. De a hozzájárulást *megváltani* — mi ez, ha nem a 67-es alap csengő elismerése?!

Magyar nyelv, magyar tiszték a közös hadseregben... De hiszen eddig önálló magyar hadseregről szólt a párt! Még a honvédséggel sem voltak megelégedve s most a közös hadsereg is jó? Ej, ej, ez már egy kissé igen látható fordulat Bécs felé.

Követelik a »dualizmust a hadsereg zászlaján.« Dualizmus... ezt is mintha a 67-iki kiegyezés hozta volna be; most már nemcsak elismeri, de *követeli* is a 48-as párt a dualizmust s követeli a hadsereg zászlajára a kétféjü sást, hol eddig csak a magyar czimer akarta látni. De hiszen a kormány is éppen így akarja a hadsereg czimer-kérdését megoldani!

Van aztán még egy érdekes követelés, trónörökös udvartartás Budapesten. Eddig magyar királyi udvartartást követeltünk, most már elég, ha a trónörökös jön közénk »ifjabb királynak.« Szerény leszállítása az igényeknek, de bajos lesz megvalósítani. Mert a milyen joggal kifogásoljuk mi azt, hogy a királynak állandó székhelye Bécs, épp olyan joggal tiltakozhatnának az osztrákok az ellen, hogy a trónörökös állandó székhelye Budapest lenne. S a mi fő:

„TISZÁNTÚL” TÁRCAJA

Tél és nyár.

Hogyha felőled így álmódodom:
 Közsa nyílik fagyos ablakomon.
 Künn rémes idő: füttyöl, ordít a szél, —
 Benn rólad az álom enyelgve beszél.

Hogyha eszedbe jutok teneked:
 Tél ölel átál a nyár közepett.
 Künn esattog a dal, csupa mámor a lég, ...
 Hogy juthatok én is eszedbe, a jég?

Mondd: hiszed é, hogy a tél meg a nyár
 Végre is egykor egymásra talál?
 Hiszed, hogy az összeforradt sziveket
 Dícsfénybe borítja örök kikelet? ...

Dr. Krüger Aladár.

Az ügyvéd ur.

Irta: Vértesy Gyula.

A zivatar javában dühöng a házban. A villámok csapkodnak jobbra-balra. A tekintetes asszony osztogatja kinek-kinek a magáét. A ki teher, menekül a közelségből.

Ugy látszik, hogy Pál urfi is menekülési terveket forral az agyában. Mint valami sunyi kandur, úgy oszon el a konyha előtt s a falhoz lapulva, igyekszik ki a kertbe.

Az ügyvéd ur az iroda ablakából nézi a menekülőt. S szomoru, fáradt tekintetű arczára futó mosolygás derül, a mint néz a jól megtermett, csinos arczu, egészséges kamasz után.

Ez az egy fiu tartja még benne a lelket. Ez önt vigasztalást belé és ez ad neki erőt a további harcokhoz.

Mert egyetlenül szomoru az élete egy

ilyen szegény, beteg, falusi fiskálisnak, a ki egész életén keresztül sokkal becsületesebb volt, semhogy vagyont tudott volna gyűteni.

Dolgozott, egyre dolgozott, nagyobbára ingyen, mert Kerek Antal ügyvéd ur azok közül a ritkaságszámbamenő ügyvédek közül való volt, a kik inkább elengedték a perköltséget is meg a munkadíjat is, minthogy tönkretegyenek valakit.

Szóval — mint felesége szokta mondogatni — boldog volt teljes éleében.

Csak hogy a tekintetes asszony nem ilyen szelid szavakban szokta ám megtenni szemrehányasait. Hanem lefordja öt nap-nap után a föld poráig s elmondja minden csuf- és gúnynéven, ama szörnyű vétkéért, hogy becsületes volt és hogy szegény maradt.

Azelőtt még csak segített magán valahogy az ügyvéd ur. Vette kalapját s a botját és elment hazuról, míg elhúzódott a fergeteg.

Szenzációs újítás. — Alapított: 1893.

Freund Benjámín

mű óras, ékszerész és látszerész. Óra, ékszer és látszer nagy raktár. Legolcsóbb óra- és ékszerjavító műhely

NAGYVÁRAD, FŐ UTCZA.
 Széchenyi-szálloda épület.

Nem reklam, hanem egy technikai kiszámítással oly olcsón javítok órákat, hogy mindenki csekély díjért jól járó óra birtokába uj. Ezen újítást olyképp rendeztem be, hogy a *legújabb gépekkel szereltem fel üzletemet*. Eddig egy rugó mindenütt 1 forintba került, nálam 40 kr., óraüveg 5 kr., mutató 5 kr., hajrugó 50 kr., órabiztítás csak 50 kr. — Minden nagyobb javítást is olcsó potom árért készítek. Aranyforrasztás 20 kr., ezüsförasztás 10 kr. Minden óra vagy ékszer újdalakítása bámulatos olcsó árért. Gyűrűbe vagy fülbevalóba köveket 10 krtól fe ljebb. Nagy választék arany, ezüst, nickel, svájci zsebórákban, valamint fali, inga, ébresztő és irodai órákban. — Valódi 14 karátos aranygyűrűk, fülfüggők, karékek, lánczok, jowjok, ugysszinte ezüstbe. — Valódi 14 karátos aranytárgyak grammja 1 frt. — Valódi svájci zsebórák 2 frt 50 krtól fejjebb, asztali órák 1 frt 20 kr., serkentő órák 1 frt 80 kr., nickel lánczok 10 krtól. A legfinomabb kristály szemüvegek, hőmérők, barométer orvosi rendeltre is. A nálam javított órákért 1 évi szolid jótállást vállalok. — 10 frt bevásárlásnál ingyen email-képeket készítek bármint fénykép után. Törött vagy ócska aranyat a legmagasabb árban beváltak. Beváltó intézet a fő-utcai üzletemben.

Minden órajavítás nem 90 kr., hanem jóval olcsóbb.

akkor a király még annyi időre sem jönne közénk, mint most; volna trónörökösünk, de soha sem volna királyunk.

Ime, ezek Kossuth Ferencz legújabb programmpontjai. Legnagyobb részük a 67-es alap elismerése és a fejlesztés csirája; e tekintetben nagyon üdvös dolog volt őket kihirdetni. Néhol ugyan a Pál fordulása már azt a Szent Pált juttatja eszünkbe, a ki faképnél hagyta az oláhokat, illelőleg a 48-as eszményeket, de hát minden új hívő tulbuzgó s Kossuth is a kormányképes programmban itt-ott kormányképesebb akart lenni Széllnél. Majd leveti a 48-as párt ezeket a tulzásokat, mire kormányra jut.

Addig pedig sok víz lefoly a Dunán. Tisza is lassan lett kurucz patakból elsekélyesedett folyam, Széll is 20 évig enyhült, míg Bécsben végre nem dideregtek föle, van hát ideje Kossuthnak is, hogy Széllt kövesse, Nessinek is, hogy Fejérváry utódja lehessen.

—7.

Lukács György — államtitkár.

Szenzációs politikai hirt közöl a Szeged és Vidéke, amely arról ad hirt, hogy Lukács György békési főispán utódja lesz b. e. atyjának az államtitkárságban, honnét rövid idő múlva a miniszteri bársonyszékbe vonul.

Az említett lap tudósítása következő:

Fővárosi politikai körökben hirt jár, hogy Darányi Ignác földmívelési miniszter még egy államtitkári állást akar szervezni. Nemeskéri Kiss Pál államtitkár ugyanis a miniszterium lényegesen megnövekedett ügyeit nem képes egymaga ellátni, éppen azért a második államtitkári állásra Lukács György békési és hódmezővásárhelyi főispánt fogják kinevezni. Lukács György közigazgatási téren ma az ország első kapacitásai közé tartozik, a kinek nagy tudására fölülte szükség van a kormányban. Ugyanazon előkelő forrásból, a melyből e hirt kaptuk, tudjuk, hogy Lukács

György csak rövid ideig marad a földmívelési minisztériumban, azután őt nevezik ki *belügy-miniszternek*. Ezt a hirt ma már Békésben és Vásárhelyen is tudják és már az új főispán személyére is találgatások vannak. Természetesen ezt a hirt csak fönttartással közölhetjük, mert a politikai élet mai helyzete és a kormány válságai közepette minden kombináción könnyen eshet változás.

A képviselőház.

Szerdára e hónap 7-ére tervezik a képviselőházi tanácskozásokat újra való felvételét. A képviselőház munkarendje csak kevés időre van megállapítva, a kérvényeknek, a bevándorlási és a közigazgatási javaslatoknak letárgyalásával ki is van merítve az eddig megállapított munkarend. Mindjárt az első ülésre érdekes nyilatkozatokat várnak Széll Kálmán miniszterelnöktől.

Viszály a királyi családban.

Bécsből jelentik, hogy az ottani előkelő körökben napok óta a királyi család kebelében kitört viszályról beszélnek, mely az újévi ceremóniáknál már külsőleg is mutatkozott. A konfliktust Ferencz Ferdinánd trónörökös feleségének, Hohenberg Zsófia hercegnőnek, a királyi udvarnál való kivételes helyzete idézte elő. Ugyanis a királyi család női tagjai közül az első hely Ottó főherceg nejét, Mária Jozefa főhercegnét illeti meg, aki tudvalevőleg a szász trónörökös nővére. Ujabbban azonban Ferencz Ferdinánd trónörökös, aki viszont az uralkodó után foglalja el az első helyet az udvari szertartásoknál, minden alkalommal nejét, Hohenberg Zsófiát helyezi előnybe Mária Jozefa főhercegnő rovására. Így az újév alkalmával adott királyi ebédén, melyen mindig csak vérbeli főherczek és főhercegnők vesznek részt, az idén először megjelent Hohenberg Zsófia hercegnő is és természetesen férje mellett foglalt helyet, aki viszont a királyhoz ült legközelebb. Mária Jozefa főhercegnő tiltakozott Hohenberg Zsófia megjelenése, de még inkább

azon eljárás ellen, hogy a nem vérbeli hercegnőt az első helyre ültették. Azt is beszélnek, hogy mióta Hohenberg Zsófiának fia született, nem vonul szerényen háttérbe, mint azelőtt, hanem mindenütt tüntetően megjelen férje karjában. Annyi bizonyos, hogy a kettő között nagy antagonizmus van, melynek elsimitása annál nehezebb, minthogy a király nagyon kedveli Ferencz Ferdinánd feleségét és szereti őt maga körül látni.

Humberték, a nagy »katholikusok«.

A mint kisütötték a szabadkőműves párisi kormányról, hogy tagjai összeköttetésben állottak Humbertékkal s még az elnök is kompromittáltnak látszott: az ellenség sem késett a tromffal. Világgá kürtölték, hogy Humberték voltak Franciaország legbuzgóbb katolikusai.

Ezzel szemben a *Croix* most igen érdekes adatokkal vet fényt eme »buzgó katolicizmusra.« Humberték a Vives-Eauxban lévő kastélyukban valóságos orgiákat rendeztek s ez alkalommal Daurignac Romain igen szellemes élcnek találta, hogy a házi kápolna tabernaculumába egy pezsgős üveget tett s abból kínálta vendégeit.

Ezzel kapcsolatban már sokkal hihetőbb az a hirt, hogy a jeles kis család egyes tagjai igen magas méltóságokat viseltek — a szabadkőműves páholyban.

A francia kabinet bukása.

A francia miniszterek között nem a legnagyobb egyetértés uralkodik. A párisi lapok pikáns részleteket irnak arról a konfliktusról, mely Pelletan tengerészeti miniszter és Combes miniszterelnök között fölmerült. Pelletan a kabinet legmegférhetlenebb tagja, aki már egyszer nagy kellemetlenséget okozott a kormánynak, amidőn a saját szakállára harczi beszédek mondott, melyekben megbántotta Olaszországot. A beszédet akkor Combes miniszterelnök egyszerűen desavnálta. Most Pelletan a tengeragyokkal van baja. A napokban

De bizony, mióta megütötte a szél az egyik lábát, hát azóta vége van az efféle gyors taktikai mozdulatoknak.

Most is alig hirt kísántikálni a kertbe. Pedig sietni kellett, mert a zivatar közeledett már az iroda felé.

— Hol vagy, Tóni? — hallatszolt a tekintetes asszony rikácsoló hangja a verenda fölől.

De Tóni ur már akkor kint volt a kertben. Nagyot szivott a pompás, friss levegőből s fáradtan letelepedett az orgonafák alá.

Gyönyörű májusi nap volt s az orgonavirágok lilaszín kocsányain keresztül szinte megőrt cseppekben permetezett keresztül a napsugár, meghintgetve az árnyas lugas fekete földjét aranyos petytyekkel.

A lepkék sűrűn szálldogáltak s a méhek vidáman zümmögtek az illatos virágkelyhekben; egy-egy karcsu potrohu darázs fönt zugott a kerítés zsiudeje alatt; lent meg a földön az apró fekete meg barna háta futoncok vették föl a versenyt a piros hátú, feketepetytyes Katalin-bogarakkal.

Az ég aczéloskék volt, s a sűrű bokrok fiatal, átlátszó zöld hajtásain meg s-m mozdultak az időn kipattant levelek s a buján nőtt fü bársonyos szőnyege is csak néha-néha lebent meg nagy hullámvonalban, a mint szelöcske érte a magas, keskeny fűszálakat.

Csendes, kibékítő hangulatu, szép meleg nap volt.

S az ügyvéd ur a kert nyugalmas csendjében egy pillanatra olyan jól érezte magát, mint

az agyonhajszolt vad, a ki hajtás után biztos pihenőre talál.

Csak hogy az bizony nem volt valami biztos pihenő. Az ügyvéd ur alig élvezett néhány percnyi nyugalmat. Nagy robajjal kicsapódott a kertajtó s jött a félelmetes nagyhatalom.

— Hol vagy, Tóni?

Tóni ur bohunya a szeméit s az alvót adta, hátha így kegyelmet nyer, de bizony a tekintetes asszony csak föllármázta. Sőt még le is szidta a lustaságáért.

— Te csak mindig alszol! Nem is tudsz te egyebet! Itt jartak délelőtt a Gelb bérlőkötől, míg te valami tükröperben tárgyaltál, hogy elvállalod-e a perüket, vagy nem? Maga volt itt a fi. Elmondta az egészet. En meg is ígertem neki, hogy vállalod. Hogyne vállalnád. Ötszáz pengőt adnak mindjárt. Végre látunk egy kis pénzt!

— Ilyen áron sohse lássunk!

S a kis, beteg ember alakja szinte fölmagasztosul, megnyulik, míg beszél:

— Nem vállalom el a perét! Gazemberiség! Nem leszek az eszköze. Az én révémenem t-sz tönkre becsületes embereket. En nem adom oda a nevem, a becsületes tisztaságát semmi kincsért. Neki is megmondtam. Most meg neked is!

— Örült, ostoba! — kiáltja az asszony szinte magáékiül.

A hangos fölkiáltásra a kamasz gyerek is odasomfordál s bizálkedve simul az anyjához:

— Mi a bajod, mama?

— Az a bajom, hogy megőrtül az apád!

— Ugyan Katalin, a gyerek előtt az apjáról . . . csitítja az ügyvéd ur kedves életetpárját.

De az nem hagyja magát.

— Igen is, hadd tudja meg a fiad, hogy milyen ostoba volt az apja; hadd tudja meg, hogy neked köszönheti, ha majd koldustarisznya kerül a nyakába.

Maga mellé huzza a fiut s úgy beszél neki:

— Itt lakhatunk volna a grófi parkban. A nagy angolkert, a halastó, a melegház, a citromfakkal meg narancsfakkal, mind a miénk lehetett volna. Az apád lezítaltatta el, megtarhatta volna potom áron . . .

— Tisztességtelen dolog az ügyvédnek megvenni a kliense dolgát potom pénzért!

— Más nem megteszi?

— Ha az egész világ gazember lenne is, én nem tudnék azzá válni!

— Es van valami hasznod a te hires becsületeségedből?

— Az ember nem is azért becsületes, mert haszna van belőle.

— Ott fürdözhetnél most valamelyik fürdőben, gyógyíthatnád magadat, ur lehetnél az utolsó órádig, eltarthatnád a családodat uri módon.

— Megélünk így is! Nem koplaltatok még!

— Csak éppen, hogy nem koplaltunk!

— A becsületes munkával keresett kenyér jobban esik, mint a becsületesül szerzett kalács.

Az asszony, mintha nem is hallotta volna férje megjegyzéseit, tovább beszél a fiához:

Gervais tengernagy a tengerészeti miniszteriumban járt és Tissier, Pelletan kabinetfőnöke a tengernagyot kidobatta a szobájából, sőt még fel is pofozta. Ebben az ügyben a napokban minisztertanács volt, de Pelletan miniszter, aki azonosítja magát kabinetfőnökével, meg sem jelent ott és azt üzenté, hogy beteg. Az ügy tárgyalását így elhalasztották.

A német vámtarifa.

A német vámtarifa-javaslatot a császár szentesítette és már a hivatalos lap is közzétette. A külügyi hivatal most majd tárgyalásokat kezd az egyes államokkal a kereskedelmi szerződések megkötése iránt. Berlinből azt jelentik, hogy Olaszországgal a tárgyalások már annyira előrehaladtak, hogy a szerződés megkötése legközelebb várható. Sokkal nehezebben fog menni a többi államokkal való szerződés megkötése, főképp Oroszországgal és monarchiákkal. Ugy a mint a dolgok most állanak, azt lehet mondani, hogy a Németországgal való szerződés az ő vámtarifái alapján csaknem ki van zárva. A mezőgazdasági termékek magas vámjai az agrikulturnál államokra nézve lehetetlenné teszik a Németországgal való kereskedelmi szerződést.

Protestáns dicséret a szerzetesekről.

Bizonyára emlékeznek még rá olvasóink, hogy a spanyol-amerikai háború idején mi csoda szörnyű támadásokat intézett a szabadsömves sajtó a szerzetesek ellen. Ok voltak, akik megteremtették a kulturát a spanyol gyarmatokon, különösen a Philipp-i szigeteken. E történelmi tény dacára a szabadsömves sajtó előtt nem volt más czíme a szerzeteseknek, mint népbuítók s őket okolták minden bajért, még a hákorúért is.

Most, hogy az Egyesült-Államok birtokába kerültek a spanyol gyarmatok, a meghurcolt szerzetesek is megkapják az elégtelt.

Az amerikai hivatalos bizottság, mely a philipp-i ügyben kiküldetett, a *legnagyobb dicsérettel és elismeréssel* szól arról a munkáról,

— Ur lehetett volna belőled! Így meg elmehetsz majd koldulni! És hogy fog kaczagni rajtad a Nábráczy kölyök. Persze, Nábráczy uram jobb apa volt, mint a te apád. Az bezeg fölállait mindent és te is huzta a bőrt mindenkiről.

— Gazember volt!

— Az hát! De ki meri a szemébe mondani! Csak te merted! Mi hasznod lett belőle. Hogy halálos ellenséged. Pedig mennyi morzsát juttathatna neked!

— Nem kellene a morzsái! Olyan asztról nem akarok semmit.

— Nem hogy szeretni lehessen téged, de meg kell az embernek gyűlölni...

A szegény ember magához huzta a fiát, puha, szőke haját végig imítja s szeretettel, melegséggel kérde tőle:

— Ugy-e te szeretsz, édes, kicsi fiam?

A fia egy darabig gondolkozik, hogy ki mondja aint akar, hanem aztán hamarosan rászánja magát és gyermekes őszinteséggel feleli:

— Miért szeretnék? Te vagy az oka, hogy nem lakunk a kastélyban. Te nem akartad, hogy kis lovam legyen, meg piros nadrágom; nincs pénzem semmire, a mamának se adsz, b'z' én nem szeretlek...

— Látod, kellett ez neked?

Az meg csendesesen leveszi a kezét a fia fejéről s a szeme telefut könnyel, míg mondja:

— Ez alighanem okosabb lesz, mint az apja. Gazembernek készül...

melyet a szerzetesek a Philipp-i szigeteken terjesztettek.

A hivatalos szöveg szószórint ezt mondja: »A legnagyobb jótétemény, melyben a philipp-i nép a spanyoloktól részesült, az volt, hogy a római katolikus egyház a népet a babonás istentiszteletéről és pogány szokásairól lesoktatta. Míg a katolikus Spanyolország és a katolikus egyház keröltve munkálkodott a nép jólétének, műveltségének előmozdításán, való ságos áldás kísérte munkásságukat. Maga az indiai kodex (törvénykönyv) egy nagyszerű alkotás, mely mintaképe a keresztény szellemről áthatott törvényalkotásnak. A benszültötteknek jogai, szükségletei a legnagyobb bölcsességgel vannak kielégítve. Nincs is reá példa a gyarmatok kulturtörténetében, hogy az állami és egyházi faktorok egyetértve oly hasznos és a civilizációt előmozdító eredményt tudtak volna elérni a be szültöttek szellemi és anyagi érdekei előmozdításában.«

Ezek a szavak fényes bizonyosságot szolgáltatnak arra, hogy az egyház mindenütt a népek haladását szolgálja. Az amerikai comissio e szavai nagy dicséret és elismerés a Philipp-i szigeteken működő szerzetesekre nézve. Pedig ez ítélet ugyancsak pártatlan helyről, sőt mondhatni *protestáns ajkáról* hangzott el. Ezzel a hivatalos ítélettel szépen összhangzik a protestáns *Peyton superintendens* nyilatkozata, ki hosszú ideig tartózkodott St. Louisban a Philipp-i szigeteken. Peyton azt mondja: »Minden városban szép templomokat találtam. A benszültöttek a legnagyobb buzgósággal látogatják a templomokat és igazán épülésre méltó módon hallgatják a szent miséket. A né erkölcsös, jámbor, tiszta.«

Az ilyen pártatlan tanuvallomások eléggé meghazudtolják a szabadsömves rágalmakat, melyeket azonban a lapok visszavonni sohasem szoktak. Eme nyilatkozatok után már jól érthető az is, hogy miért igyekezett oly készségesen az Unio a Philipp-i szigetek egyházi viszonyainak rendezésénél Rómával érintkezésbe lépni.

* * *

Itt említjük meg, hogy a szabadsömvesek által Franciaországból kiűzött szerzetesek előtt a czár megnyitotta birodalma kapuit s megengedte nekik a letelepedést ott, a hol a kath. hierarchia rendezve van.

Szabó József temetése.

Nagyvárad előkelő társadalmának osztatlan részvétele mellett helyezték tegnap örök nyugalomra Szabó Józsefet.

Már 9 órakor ellepte a nagyszámu gyászoló közönség a Schlauch-téri gyásház tágas udvarát, a hol virágos koszorúk halmazában állott a nehéz érzekoporsó, mely körül bána-tában megtörtén gyülekezett a gyászoló család.

1/2 10 órakor kezdte meg a gyászszertartást fényes papi segédlettel *Falotay* László kanonok, papai praelatus. Oriási embertömeg hallgatta a Circum dederunt me... szomorú hangjait. Ott láttuk Biharvármegye tisztkarát Beöthy László vezetésével, a gazdasági egyesületet, a ker. ipar- és termény hitelbank tiszviselőit, az osztrák-magyar bank nagyvárad-i fiókjának és a Berettyó szabályozó társulat tisztkarát, s ezeken kívül Nagyvárad intelligenciáját majdnem kivétel nélkül.

A gyászszertartás befejeztével megindult az impozáns gyászmenet az olaszii temető felé. Virághalmazokkal borított koszorus kocsi-

után jött a sötét érzekoporsót vivő gyászkocei. Utána a gyászoló család férfitagjai, Biharvármegye tisztkara, a gazdasági egyesület, s hosszú kocsisorok mentén oriási embertömeg kísérte utolsó útján az előkelő öreg urat.

Az oriási koszoru halmazból a következők feliratait sikerült följegyeznünk:

Szeretett jó atyánknak — Ferencz és családja.

Szeretett nagyatyánknak — Stefi, Jani és Dezső.

Felejthetetlen atyámnak — Julie.

A kedves nagyapának — Erzsi, Lajos és János.

Legjobb édesapának és nagyapának — Lajos, Fani, Erzsi, Józsi és Béia.

Erdemius elnökének — A biharmegyei ker. ipar- és term.-hitelbank.

Szeretve tisztelt Józsi bátyámnak — Tisza István.

Felejthetetlen elnökének — a biharmegyei gazdasági egyesület.

Tiszteletök jeléül — Pally Jenő és gyermekei.

Erdemes bírálójának — Osztrák magyar bank. Józsi bácsinak — Telegdi József és neje.

Volt elnökének — a Berettyó-társulat érdekeltsége.

Biharmegyei közönsége — Szabó Józsefnek.

Mély tiszteletem és szeretetem jeléül — Dr. Várady Zsigmond.

Tiszteletök jeléül — Dobosffy Alajos és neje.

A biharmegyei ker. bank — Tiszviselői kara. Tisztelete jeléül — Veingärtner Andor.

Feledhetetlen atyámnak — Hálás leánya Kornél.

Erdemes volt elnökének — A Rabsegélyző egyesület.

Tisztelete jeléül — Ilka.

Hálás szeretettel — Irma, Kálmán, Kálmán és Kornis.

A legjobb testvérnek — János és családja.

Kedves dédtyóknak — Szerető dédunokái.

A temetést Germán Károly »Kegyelet« temetkezési intézete rendezte.

Előfizetési felhívás.

E hónap elsejével kilenczedik évfolyamát lépett a Tiszántúl. Nyolcz év viharai közt meg erősödve indul új küzdelemre.

Manapság, mikor mindenfelé hazug jelszavak hódítanak, nehéz volt lapunknak a maga nyíltan kibontott zászlaja mellett megállani. Nem tagadjuk, a csaták tűzében többször megremegett a kezünk, mely a zászlót el nem hagyta s nem egyszer aggódva néztünk jelszavainkra, melyek zászlónkra írva ragyogtak.

Hála Istennek, ezen túl vagyunk. A Tiszántúl szilárdul gyökeret vert e nagy vidék közönsége közt, bizonyosságnál annak a hódító erőnek, mit a magyar kereszténység ma is képvisel.

Magyar lelkünk erős hite, hogy a mint a kereszt alatt lett nagygyá e hazra a múltban, a kereszt alatt lesz nagygyá a jövőben is. Es erős hite ez annak a közönségnek is, mely oly bensőséggel támogatta eddig lapunkat.

Ehhez a mi lelkes közönségünkhöz fordulunk, kérve szíves támogatását a jövőre is. És kérjük, az új év küszöbén ajánlják lapunkat ismerőseik körében, hiszen ezzel nem annyira nekünk, mint inkább a keresztény haladás eszméjének szereznek híveket.

A Tiszántúl az marad ezentúl is, ami eddig volt: az igazság őszinte katonája. Elveinkért mindent, elveinket semmiért és senkiért. A mellett a napi események hí krónikása és igaz bírója, a közönség igaz barátja.

Az előfizetési árak lapunk homlokán olvashatók.

Minden új előfizetők is megkapja lapunk nagyértékű karácsonyi ajándékát, a

Tiszántul nagy képes naptárát,

mely naptári és gazdag szépirodalmi részen kívül tartalmazni fogja Biharvármegye és Nagyváradi teljes czimtarát.

Lapunkba dolgoztak az elmúlt évben:

Vezércikk: Dr. Bozóty Alajos, Fetszer Antal, dr. Prohászka Ottokár, dr. Károly Irén, Kirchanek Odón, dr. Justh Károly, Dr. Tóth-Szabó Pál, Mihók Sándor, dr. Vucskics Gyula, Kaczvinszky Andor, Pálffy Béla, dr. Krüger Aladár, Bodnár János.

Tárcza: Kincs István, Kontúr Béla, Baán Aladár, Szemethy Géza dr., Némethy Gyula dr., Kováts S. János, özv. dr. Személy Kálmáné, dr. Lindenberger János, Embér György, Endrey Kálmán, Szöke Berta Stella, Szabó Ilona, dr. Helvey Lajos, Manyiné Prigl Olga, Deér, Csontos Sándor, Pálffy Béla, dr. Krüger Aladár, Dutka Akos, Uferth József és fordított tárczák a világirodalom legjellegesebb íróitól.

Közigazgatás (megye, város): Vidosits Gyula.

Hírek: Vidosits Gyula, dr. K. A., Marschand Odón, Dutka Akos, Niedermann Gyula, Ludvigh Gyula és vidéki tudósítók.

Tanügyi, irodalmi és egyéb cikkeket közléletünk számos jelesétől közöltünk.

Színház: Dr. Krüger Aladár.

Regényrovatunkban Sienkiewicz Henrik világhírű regényét, a »Tüzzel vassal« címűt közöljük; ennek befejezése után **Conan Doyle**-től, a zseniális angol regényírótól fogunk közölni egy érdekesítő bűnügyi regényt.

Mind ezek a munkatáraink támogatni fognak ezentúl is — kérjük a közönséget, mely munkatársaink által szerette meg lapunkat, — szintén ne vonja meg támogatását ezentúl sem.

A Tiszántul

kiadóhivatala.

A Tiszántul

szerkesztősége.

UJDONSAGOK.**TAJEKOZTATÓ.**

- Jan. 10. Jogászbál.
Jan. 17. Otthon bál.
Jan. 18. Fehérkereszt-bál.
Jan. 18. Katholikus legény-egylet bálja.
Jan. 18. Kath. Szabad Liceum előadása.
Jan. 24. A tisztikar hangve senye és tánczestélye.
Jan. 31. A Biharvármegyei Nőegylet kalikóbálja.
Febr. 1. A 48-as népk. bálja.
Febr. 1. Kath. Szabad Liceum előadása.
Febr. 7. Tiszti-bál.
Febr. 14. Közvacsora a Gyermekkorház, a Női menedékház, s az izr. nőegylet javára.
Febr. 15. Kath. Szabad Liceum előadása.
Febr. 21. Honibál a Vöröskereszt javára.
Márcz. 1. Kath. Szabad Liceum előadás.
Márcz. 14. Kath. Szabad Liceum előadása (estély.)
Márcz. 29. Kath. Szabad Liceum előadása.
Ápr. 18. Kath. Szabad Liceum zárúnnepélye.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-9 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, kik hátralékban vannak, hogy azt mielőbb rendezni sziveskedjenek.

* **A város villamos világítása.** Nagyváradi város villamos mű építésére felügyelő bizottsága tegnap délután rövid ülést tartott. Bordé Ferencz elnökölts jelen voltak: Varró Domokos, Schöpflin Agoston, dr. Karoly Irén, Guttman József, dr. Hoványi Géza, Kőszeghy József, Gerő Armin, Komlóssy József és Altnödör Béla jegyző. Az ülésnek egyedüli tárgya az utcái vezetéséhez szükséges oszlopok megrendelése volt. Eredetileg akként volt tervezve, hogy a faoszlopok a föld felett egy méterre vascsőben lesznek elhelyezve. Összesen mintegy 2000 oszlopra volna szükség. A bizottság azonban azon véleményben van, hogy az oszlopokat a lehetőséghez képest kerüljék, mert helyesebbnek tartják a házakra alkalmazandó vastartókat. Mivel a tervek nin-

csenek készen, a bizottság csak elvi megállapodásra jutott. A villamos világítási bizottság által ajánlott vastartókat elejtették, s ahol okvetlen szükséges, telített fenyőoszlopokat alkalmazzanak közvetlenül a földre ásva és szűrkeré festve. Az emeletes házakon vas falitartók, a földszintes házakon pedig tetőtartók helyezendők el. A Ganz-céget felhívják, hogy a terveket mielőbb nyújtsa be.

* **Kinevezések.** O felsége az igazságügy-miniszter előterjesztésére **Kolb** Gézát, a nagyváradi ítélőtábla alapos képzettségű és szimpatikus jegyzőjét a berettyó-újfalui járásbíró-sághoz albiróvá kinevezte. — A nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke a vezetés alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe **Kollthay** Kornél végzett joghalgatót ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká nevezte ki. A nagyváradi kir. törvényszék elnöke **Papp** János drág-cséskei lakos gör. kath. lelkészét a magyar-cséskei kir. járásbíró-sághoz állandó román tolmácsává nevezte ki.

* **A tartalékos katonák előléptetése.** Pótlólag közöljük még a hivatalos lap tegnapi számában közzétett katonai kinevezésekből a nagyváradi 37-ik gyalog ezredre vonatkozó részt: hadnagyok lettek a nagyváradi 37-ik háziezrednél **Famberger** Alfréd és **Pollitzer** Mórincz tartalékos hadapród-tiszthelyettesek. Előbbit a 4. sz. gy. e.-től helyezték át.

* **Belügyminiszter ur!** A magyar közigazgatásba január elsejével új élet, új szokás ütött be. Vége van mindenféle czimnek és udvariaskodásnak. A miniszterelnök-belügyminiszter t. i. elrendelte, hogy ezután a hivatalos iratokban mindenféle czimzéseket kerüjjenek s az eddig szokásos udvariaskodásokat is mellőzzék. Különösen megtiltotta a miniszter az alsóbb rangú hivataloknak, hogy a felsőbb rangúkat hízog czimekkel halmozzák el. A miniszter azt kívánja, hogy öt pl. ezután ne így szólítsák: »Nagyméltóságú miniszter ur, kegyelmes urunk!«, hanem így: **Belügyminiszter ur!** E rendelet alapján a főispánt nem szabad ezután méltóságozni, hanem egyszerűen így kell aposztrofálni: »Főispán ur!« Amire bizony nehezen fognak rászokni.

* **Későn érkezett kitüntetés.** A budapesti Hivatalos Közlöny tegnapi száma első helyen királyi kéziratot közöl, mely szerint O felsége **Szabó** József és utódainak a mezőgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet **pernyési** előnévvel díjmentesen adományozta. Az erről szóló hivatalos értesítés pénteken érkezett dr. **Beöthy** László főispánhoz, mikor már a kitüntetett koszorú özöne között ravatalon feküdt. Minthogy azonban a király elhatározása még a kitüntetett életében kelt, utódai viselhetik a nemesi előnémet, mely az elhunyt érdemeinek legszebb elismerése.

* **Előjárásági választás Beélben.** Beélben az előjárásági megválasztása Eder Géza főszolgabíró elnöklété alatt végbement. Főbírónak a volt bíró **Griffaton** Antal egyhangulag választott meg, másodbíró lett **Lupp** Miklós, adószedő és községi pénztárnok: **Filipás** Konstantin, esküdték a régiek maradtak. — A választás a legnagyobb rendben legkisebb zavar nélkül ment végbe.

* **Helyet a fiataloknak!** Ez **Láng** Lajos kereskedelemügyi miniszternek jelszava. Hogy jelszavához való hűségét tettel bizonyítsa, nyugalmazott tizenhatsz magy. kir. államvasuti főhivatalnokot, közte egy igazgatót. **Láng** miniszter illetékes körökben azt hangoztatja, hogy a máv.-nál alkalmazott magasrangú öreg hivatalnokokat mind nyugdíjazni fogja, mert csak így látja a fiatalok haladását biztosítva. **Robitzek** Sándor miniszteri tanácsos, építési főosztály igazgatójának nyugalmazásával megüresedett igazgatói állásra egy alig 30 éves ember lesz kinevezve. A többi megüre-

sedett állásokra is mind javakorbéli emberek lesznek kinevezve. A tömeges nyugdíjazásokkal elérhetik ugyan a torlódások megszüntetését, de e rendszernek káros hatása nem fog elmaradni az eddig hátrányba maradt hivatalnokokkal szemben.

* **A koldus komornyika.** New-Yorkban a bíróság elé került egy Galitzki nevű ember, mint tanu egy tolvajlasi perben. Mikor a bíró megkérdezte, hogy mi a foglalkozása, azt fel-le:

— Egy koldusnak vagyok a segédje.

A közönség nevetett, a bíró azonban nem volt meglegedve a felvilágosítással és tovább kíváncsiskodott.

— Nagyon egyszerű a dolog — mondotta Galitzki ur — öltöztetem az uramat és segítségére vagyok neki az evésnél.

A bíró most már maga is alig türtöztethette a derűtséget, s még tovább faggatta a tanut, akit egyszerűen a »koldus komornyik«-jának nevezett, de Galitzki szerényen visszautasította ezt a titulust és végül még a következő felvilágosításokat adta:

— A princípálisomnak hiányzik a félkarja és azért kell segédkezni az étkezésnél és az öltözködésénél. Fáradozásaimért csak tíz dollárt kapok hetenkint. Nem sok, de hát az embernek nem szabad zugolódnia.

* **A város 4 millió kölcsöne.** A Pesti Hazai Első Takarékpénztártól, a már előzőleg megkötött kötvény alapján, ez év január 1-én vette fel Nagyváradi városa 4.200.000 koronás kölcsönt. A pénzügyintézet megküldötte az elszámolási jegyzéket, amely ellen a főszámvevőnek két észrevétele van. A II. fokú kötvénybélyeg f-jében 13600 koronát fogott le a pénzügyintézet, holott itt nem teljesen új kölcsönről van szó, hanem a 2.600.000 koronás korábbi kölcsönt is ebből visszafizették, tehát itt jórészen konverzióról van szó s kevesebb bélyeg járna. A város már megkezdte az ügyben a nagyváradi kir. pénzügyigazgatóságot. A másik kifogása a főszámvevőnek az, hogy a pénzügyintézet 4200 koronát lefogott jutalék címén. Ez valószínűleg tévedés, mert a szerződésben ilyenről szó sincs. Ennek megtérítésére felhívták a hazai takarékpénztárt. A városi tanács különben intézkedett a kölcsön beutalása iránt s előterjesztést tesz a csütörtöki közgyűléshez.

* **Tanítók sorsjátéka.** A »Magyar Tanítók Országos Takaré- és Hitelszövetkezete« a m. kir. pénzügyminiszteriumtól engedélyt kért és kapott, hogy a magyar tanítószeg emberbaráti intézményei és az Újságírók Egyesülete segítő-egyesülete javára tárgysorsjátékot rendezhessen. A sorsjáték előmunkálatai már megkezdődtek. Részletes tájékoztató január hó folyamán várható.

* **Eljegyzések.** **Tóth** Sándor m. kir. államvasuti altiszt Pécsről, tegnap, szombaton tartotta eljegyzését **Mogyorós** Irmszka kisasszonnyal, **Mogyorós** János helybeli iparos polgártársunk kedves és szép leányával. — **Lobódka** Pál helybeli derék fiatal iparos tegnap este tartotta eljegyzési ünnepélyét **Szálku** Mariska kisasszonnyal, **Szálku** Ferencz derék iparos polgár kedves, szép leányával.

* **Agyonlőtt községbíró.** Lucska községben gyilkosság történt tegnap-lőtt este, mely nagy izgatottságban tartja a község lakosait. Mint tudósítónk jelenti, Lucskán az elmúlt héten volt a bíróválasztás, mely alkalmal két erős párt állott egymással szemben. Az egyik párt a volt bíró, **Kántor** István akarta ismét a bírói székbe ültetni, a másik párt pedig **Simon** Balázst jelölte. A választás eredménye az lett, hogy **Simon** Balázst választották meg bírónak, akinek január elsőjén kellett volna elfoglalni a bírói széket. **Simon** azonban már nem érthette meg a székfoglalóját, mert **Szilveszter** estéjén az ablakon keresztül agyonlőtték. Az említett este **Simonnak** az 6 párthíviből több vendége volt. Vig poharazás közt folyt a beszélgetés és

Simon éppen beszédet akart mondani, amikor pohárral a kezében az asztal mellett felállott. Ebben a pillanatban lövés dördült el az utcán és Simon Balázs mellén találva lebukott. A vendégek rögtön kifutottak az utcára, de a tettesnek akkor már nyoma veszett. Simon rövid kilődés után meghalt. A csendőrség erélyes nyomozása folytán sikerült a tettest Raskó Márkus kisbíró személyében kideríteni. Raskó ugyanis rokona volt a bírónak s állítólag a választás után úgy nyilatkozott, hogy Simon még sem lesz luczkai bíró. Az a gyanu merült fel, hogy Raskót felbérelték a gyilkosságra, ezt azonban a gyilkos tagadja. Raskót letartóztatták.

* A vámszabályzat a jogügyi bizottságban. Nagyvárad város jogügyi szakbizottsága tegnap délután tárgyalta a vámok kezeléséről alkotott szabályzatot. Egyik-másik szakaszban javasolt a jogügyi szakbizottság némi módosítást. Az ülésen Dús László elnöklete alatt Tóth Márton, Harky Endre, Mihely Adolf és dr. Mihely Lajos vettek részt.

* **Ényelgő szerző.** A »brezováci hős«-nek, Gutti és Rákosi legújabb bohózatának főpróbája után egy szerző kissé csipős-mosolylyal szólította meg Rákosi Viktort:

— Nos, hogy érzi magát, kedves kolléga ur. Sipulus egy szempillantással föltopta a rejtelet iróniát és jökedvően válaszolta:

— Mindenesetre jobban, mint ön.

— Ah! És miért?

— No, mert én két eshetőség előtt állok: vagy megbukik a darabom, vagy sikert arat. Nekem egyik eset sem fog nagyobb rázkódtatásokat okozni. Ellenben, ha a darabom dadalt arat, önt megüti a guta! És ez elég kellemetlen helyzet lehet!

* **Eltorlaszolt utcájárda.** Az új vároház építkezésénél szükségessé vált a nyáron, hogy a Teleki-utca felől eső járdát eltorlaszolják. A torlaszokat az építkezések beszüntetése után sem távolították el, s így az egyik oldalon ma sem lehet járni. Teleki-utca lakóinak nem valami kedves dolog lehet a mostani nagy sárban az utca közepén keresztül kerülni ki a torlaszokat. A Körözs-utcai oldalon pedig még mindig elzárja az utca torkolatát az építési iroda épülete. Talán az új épületben is kerülné már egy szoba e célra. Reméljük, hogy **Rimanóczy** Kálmán építész segíteni fog a kellemetlen állapotban.

* **Ser-éslopás az udvarról.** **Gera** Pál beélt lakos udvaráról az új év első éjszakáján addig, míg egész családjával a templomban volt, 140 koronát érő hizott sertését, melyet másnap akartak ledolni, ismeretlen tettesek ellopták. A tolvajok ismeretesekek lehettek a házi viszonyokkal, és tudniok kellett, hogy senki sem maradt a háznál. A kerten keresztül hajtották el a szép sertést, de mivel az a kövérsége miatt menni képtelen volt, a kert végében leszarták mit az ott levő vér bizonyít. A csendőrség nyomoz, de az akkor éjjel levő nagy eső miatt a csendőrség munkája meg van nehezítve.

* **Az ingyen népkonyháról és szállóhelyekről.** A rendőrség nap mint nap beszámol kommunikációjában pár szóval a két ingyen népkonyha és szállóhelyek forgalmáról. A közölt adatokból bizony szomorú tapasztalatra jutunk. Es pedig arra, hogy Nagyváradon nagyon, de nagyon sok a szegény. Napról-napra több mint másfélszer adag levest és kenyert osztanak ki, még ma is, mikor már az időjárás nagyon is megengyhült. Tegnap 1403 adag levest és ugyanannyi kenyeret osztottak ki. Es dacára, hogy a társadalom nagy áldozattal fentartja már a hideg idők beállta óta a népkonyhákat és melegedőket, a koldusok a házakat is végig járják koldulva alamizsnáért. Így aztán kétannyiba kerül a társadalomnak a szegények segítése. Pedig ezt a társadalom a mai nyomott viszonyok mellett ki nem bírja.

Tessék rendezni a szegényügyet az illetékes hatóságoknak, s az ingyen szegényház, népkonyhák és szállóhelyek felállításával.

* **Eltűnt szobabérlők.** Osvagy **Bigus** Károlyné panaszi tett tegnap a rendőrségnél, hogy Uri-utcán 24. szám alatt levő házában lakó fűlei Papp János és neje tegnap virradóra megszöktek a lakásból, hátrahagyva három korona házbér-adósságot. Azonkívül magukkal vitték a háziasszony négy párnáját, két lepedőjét és egy fejszéjét. A rendőrség kutatja a kámforrá vált házaspárt.

* **A Gyermekkorház nyilvánossági jellege.** A belügyminiszter felszólítására Nagyvárad várososa nagyobb keretben rendezte be a Sztaroveszky Gyermekkorházat. Ennek ellenében ígéretet tett a belügyminiszter, hogy a kórházat nyilvánossági joggal ruházza fel. Az ősszel a miniszter kiküldöttje megtekintette a kórház berendezését s azt kifogástalannak jelentette ki. A belügyminiszter már eleget tett ígéretének s értesítette a várost, hogy a Sztaroveszky Gyermekkorház részére a nyilvánossági jelleget engedélyezte s erről az összes törvényhatóságokat közhírré tétel céljából értesítette.

* **A hétről.**

Az új hadügyminiszter nem tud magyarul, de azért a delegációban magyarul kell vele beszélni.

Ujév napján az államtisztviselőknek nem lehetett jobbat kívánni, minthogy éltesse őket az Isten addig, míg a fizetés emelésüket megéri!

A jól informált miniszterelnök.

— Miért mondott le a hadügyminiszter?

Szell Kálmán: Miért kérdezik ezt én tőlem? Hiszen én a magyar miniszterelnök vagyok, nem pedig a Neue Freie Presse riportere.

Hangverseny után.

Feleség: Hogyan? Te ittasan jössz haza a hangversenyről?

Férj: Hadd el édesem! A művésznek éneke volt ilyen mámorító.

(**Kakas Márton.**)

* **Hymen.** Dr. **Rác** Odön nagyváradai orvos ma vasárnap este tartja eljegyzését **Incze** Irén urhölgygyel, **Incze** Lajos építész leányával.

* **A hol százás bankókkal fűtenek.** Irányi községben történt ez az eset, melyről tudósítónk hirt ad. Egy gazdag öregasszony halt el a múlt héten Irányi községben. Öv. **Bordán** Györgyné. Életében gazdag különc öregasszonynak ismerték. Két héttel ezelőt az öregasszony súlyosan megbetegedett. Ekkor meglátogatta a fia és a menyé, de pénzről vagy vagyonról említést sem tettek, mert a kérdés mindig felizgatta **Bordán**é. A múlt héten meghalt az öregasszony s ekkor az egyetlen fia beköltözött a házába. A fia tudta, hogy anyjának sok pénze volt, de azt hitte, hogy az vagy a takarékbán, vagy pedig magánosoknál van elhelyezve. A temetés után átkutattak mindent, de semmit sem találtak, ami a pénz hollétéről felvilágosítást nyújthatott volna. A fiatal **Bordás** azt hitte, hogy anyját betegsége ideje alatt meglópták. Meg is tette a feljelentést a csendőrségnél, tegnapelőtt azonban váratlanul kiderült, hogy hol a pénz. A fiatal **Bordán**é ugyanis, amint a lakásban rendezkedett, a szalmazsákot, melyen az öregasszony meghalt, kivitette a cseléddel s meghagyta, hogy a szalmát fűtse be. A leány teljesítette a parancsot. Amikor már majdnem az egész szalmát befűtötte, egy darab papirossal a kezében, amit a szalma közül vett ki, bement az asszonyhoz megkérdezni, hogy miféle papiros az, mert olyan sok volt a szalma között. **Bordán**é majd hanyat vágódott, amikor a 100 forintos bankjegyet meglátta a leány kezében. Rögtön eloltották a tüzet s átkutatták a még be nem fűtött szalmát is, de mindössze csak 7 darab

százás bankjegyet találtak, a többi már aktor elégett. **Bordán** állítása szerint az anyjánál 10—15 000 forint készpénz lehetett, amit, mint kiderült, a szalmazsákjában rejtegetett s a cselédleány a nagy bankjegyeket nem ismerve, befűtötte őket.

* **A „Tiszántúl“ nagy képes naptára** kapható kiadóhivatalunkban, **Csathó** Gábor és Társa könyvkereskedésében, valamint **Schmidt** Gyula papírüzletében és a legtöbb szivartózsdeben. A hasznos tartalma naptár ára 1 korona.

* **Eltűnt tyukok.** **Wallerstein** Arminné Kolozsvári-utcán 60. szám alatt levő lakása fászinéből tegnap, szombaton virradóra ismeretlen tettes két tyukot ellopott. A mindenáron ingyen tyukusra éhező egyént a rendőrség nyomozza. De vajjon hogyan is kerülne meg, mikor a tyukokat már bizonyára jóétvágygyal elfogyasztotta? De azért körözik, mert rőndnek muszáj lönni.

* **Halálozás.** A nagyváradí görög keleti egyházat mély gyász érte. **Suciu** Péter nyug. esperes, szentszéki ülnök, kit az egyházi téren teljesített buzgó szolgálatai elismerésül a királyi kegy a koronás arany érdemkereszttel tüntetett ki, újévkor hatvannolcz éves korában elhunyt. Halálát nevelt leánya **Rudow** Anna, szellemes írónő, — kinek a »Familia«-ban számtalan szépirodalmi műve jelent meg, gyászolja. Temetése tegnap délután ment végbe Szacsva-utcai házáól nagy részvét mellett. Megjelent a végtisztességen a görög keleti papság majdnem teljes számban, azonkívül számosan az elhunyt tisztelői közül. A koporsót elborították a szebbnél-szebb koszorúk.

* **Elveszett január** elsején egy ujfullandi fekete szőrű kutya, hasa alján fehér sáv vonul végig, »Bob« névre hallgat. Ki a rendőrség 4-ik számú szobájában tud róla valami hirt mondani, megfelelő jutalomban részesül.

* **Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp)** igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, f-fájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredményel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: »Richter-féle Horgony Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony Liniment«-et tessék kérni és a »Horgony« védjegyre figyelni kell. 337.

IRODALOM.

Miatyánk könyve.

A magyar könyvpiacra aligha került az idén stilszerűbb munka, mint az a »Miatyánk könyve«, mely **Egyházy** Agoston és Társa kiadásában jelent meg. Ez a munka nem a hagyományos diszkrét fajtájából való amelyek csak arra jók, hogy nagy formájuknál és cifra kötésüknél fogva helyet foglaljanak és ugynevezett művelt családok asztalán. A »Miatyánk könyve« csak pazar és finom kiállítására nézve diszkrét, de tartalmánál fogva arra van hivatva, hogy a valóban művelt olvasónak mindennapi lelki szükségletét elégítse ki. A kiadók valóban szerénytelenség nélkül mondhatják el a könyv előszavában, hogy vállaltuk megteremtésén egyesült erővel munkálkodnak a művészi ihlet és a vallási áhitat. A művészet ezáltal tehát a legtisztább forrásból merített, a legszentebb tárgyhoz

nyult s örömmel konstatáljuk, hogy a próbát teljes siker koronázta.

Szólnunk kell mindenekelőtt a szövegről, amelynek főadata az volt, hogy parafrázisa legyen az Ur gyönyörű, örök imádságának. — *Gerely József*, a szövegíró, a ki különben sem ujoncz e téren, pompásan oldotta meg a szokatlan és nehéz feladatot. Az isteni témához gyönyörű emberi változatokat írt. Parafrázisai nem föleresztése, fölbiztatása a remek szövegnek, hanem érdekes, megkapó továbbszövése olyan nyelven, mely a legszebb bibliai emlékekből merít inspirációt, melynek fénye és ereje elkápráztatja és megrendíti az olvasót.

A hét kérdés illusztrációi — hét nagy szép kivitelű színezett kép — nem magyar festő ecsetje alól kerültek ki, minthogy a kiadóknak eredeti illusztrációk nem állottak rendelkezésre. *Krausz József*nek, egy lengyel festőnek képeit használták föl s választásukat föltötte szerencsésnek mondhatjuk. A szláv fajnak mélyes híte s nagy reális érzelme vezette a festő ecsetjét s e képeken az élet esendősége és nyomorúsága, ezzel szemben a hit malasztja s az imádság fölemelő, tisztító hatalma valóban megragadó erővel jut kifejezésre. A kiadók azonban még ezzel sem érték be; a képekhez még keretrajzokat is készítették, a melyek a maguk spiritualistikus finomságával gyönyörűen egészítik ki az illusztrációk nagy realistikus hatását. A keretrajzokat *Dörre Tivadar* készítette, aki csak régi sikereit gyarapítja ismét. A fába metszést *Morrelli Gusztáv* végezte. O sem szorul külön dicséretre.

A *Stephaneum* nyomdájából kikerült s *egyházmegyei jóváhagyással* ellátott díszmű egész kiállítása ékes tanúságlétel a mellett, hogy a kiadók sem fáradságot, sem költséget nem kíméltek, s igazi művészi ambícióval fogták föl érdekes feladatukat.

A nyomdai kiállítás pazar és izléses, bőrkötése mesterműve a könyvkötészetnek s a könyvet a legjobb lélekkel ajánlhatjuk mindenkinek. Ara 40 korona.

A francia forradalom és Napoleon kora.*

A vaskos könyvek ellen valami előítélet föle rögzött belénk. Manapság a legtöbbet olvasó ember is hátrább tolja az ötkötetes regényt és az egykötetes után nyújtja ki a kezét. Azt tanácsoljuk ezeknek a tartózkodó és kényelmes könyvbarátoknak, hogy most tegyenek le az elveikről meg az egykötetes olvasmányokról és üljenek neki a *Marziali* könyvének. Ne azt vegyék, hogy vaskos a könyv, hanem lássák be, hogy sőt rövid, a tárgyát tekintve. Két emberöltő zsugorog benne, az a kettő, a mely bennünket modern embereket a legjobban érdekel, a melyről legtöbbet tudunk és legtöbbet nem tudunk, *Thierry* végtelen kötetekben írta meg a Napoleon korát és senkinek sem jutott eszébe sokallani. A francia forradalomról tíz munkát is elolvas egy művelt ember apránként, most egy munkában mindent megtalál. Voltaképp az ilyen dologról nem is lehet eleget írni. Oly vonzó, mint az igazság és olyan érdekesek, mint egy regény. Még érdekesebbek is.

Nagy idők támadnak fel a kötetében. A legérdekesebb, legidegesebb, legszeszélyesebb nép hirtelen felforrása, mohó lángolása, elharazpózása. Mikor egész Franciaország lángol, s kutyák nyalják tőcsákban a vért a vesztőhelyen, a legnemesebb francziák vérért. Es a tűzözönben, a véráradatban tíz század szívárgó eszméi bugygyaannak egyszerre napfényre. A sze vedély, mint a felgátolt folyó, mikor ki-

* A Nagy Képes Világtörténet X. kötete. Írta dr. *Marziali Henrik*. A Franklin-Társulat és Révai Testvérek irodalmi intézet kiadása. Egy kötet ára díszkötésben 8 forint.

csap és gátat szakít, ronda mocsárral fertőzi a határt. Es a tűzvarázsából kirobban egy férfi, a legférbű férfi. Az égő házak lángolására kirajzolódik silhoetteje: Napoleon. Az az ember, aki legjobban tudott akarni, aki kényszeríteni tudta a sorsot és majdnem le tudta igazni Európát. A corsicai hadapród, az alvezetes, a consul, a császár. A császár, a ki után vakon rohannak ezrével a biztos halálba, a ki új művészetet rendel, a ki tyranus a szerelemben is.

Akármielyen volt is, nekünk mindegy, mindegy a nemzetnek, a mely nem hallotta meg az ő szótát, mikor összehívta a Rákost, királyválasztó gyűlésre. Napoleon a világ és a francia nemzeté, meg az invalidusok sereböltője, a melynek a padmalyában alszik mélyen, mozaikból kirakott cserfa koszoruban, a melynek minden levelére egy győzelme van felírva, a zászlók közt, a miket ő hódított el. Az egész templom tele van zászlóval.

Mélázva tesszük le a könyvet, a melynek lapjairól az ő élete története néz ránk s egy sereg arcmása. A mulandóság hava hull a kezünkre, fagyos, fehér pelyhek, az ablakunk alatt is szállingózik a sok égi pehely s a homályos távolban, a hősesen át, mintha az ő alakját látnók, a mint *Verescsagin* megfestette, a mint zöld bársony köpenyben, alacsony prémes sapkában, magas csizmában ott megyen biztos lépéseivel a csikorgó havon, amely alól halot vitézek kardja meredez ki a nagy orosz pusztaságon.

Katholikus Szemle. A kitűnő katolikus havi folyóiratnak megjelent a folyó évi januári száma a következő tartalommal: *Huber Lipót*: Jézus Krisztus születésének esztendeje. *Ifju Reiszig Ede dr.*: A János-lovagrend Buda-felhévízen. *Buday Dezső dr.*: A katolicizmus szociális eredménye Magyarországon. *Filó Károly*: A Veraizmus. *Bánkódás*, költemény spanyolból. *Tarczai György*: *Musolino Fieber Henrik*: Művészeti szemle. Könyvismeretése és híralatok.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap: délután: Hófehérke tündérrjáték, este: Lotti ezredesei.

Hétfő: Végrehajtó.

Kedd: délután *Tiszt urak a zárdában*; este *Angyal Bandi*.

Szerda: Niobe.

Csütörtök: Kereszt jelében (premier.)

Péntek: Kereszt jelében.

Szombat: Mártha (opera.)

Kereszt jelében. *Sienkievicz* nagy regénye, a »*Quo vadis*« kivételesen nagy sikerének hatása alatt született meg az a szindarab, melyet csütörtökön »*Kereszt jelében*« címmel mutatnak be a Szigligeti-színházban. E darab csudálatosan izgató festése az emberiség forduló nagy korszakának, mikor, mint *Reviczki Gyula* az ő »*Pán halála*« versében írta, »az ég alján föltűnik a kereszt«. Német író írta a »*Kereszt jelében*«-t. A darabhoz *Paul Mestrozzi* szerzett stilszerű, becses muzsikát. A darab szerencsésen jelenteti meg a színen *Sienkievicz* regényének eseményeit. Érthető, hogy bemutatása a budai színpadon annak idején Budapest szeuzációja volt. *Somogyi Károly* a budapestinél is nagyobb áldozattal, fényesebb diszletekkel hozatja színre ezt a darabot. *Strausz*, az ismert nevű díszfestő szeuzáció, művészi becsü diszleteket festett e darabhoz. Róma városa a Kapitóliummal s a *Czirkusz Néró* császár tribünjével magokban is ritka és nagyon érdemes látványosságok. Tegnap délután a színiügyi bizottság és sajtó né-

hány képviselője tekintette meg a diszleteket s valamennyien a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak. A szeuzáció darabban a drámai társulatnak valamennyi tagja játszik.

Végrehajtó. Hétfőn jön a nagy sikerrel fölújított *Végrehajtó*, ezt a népszerű bohózatot játszik a színházban. *Krasznay Andornak* egyik legjobb szerepe a bohózat czimszerepe.

Operaelőadás a színházban. Szombaton érdekes estéje lesz a színháznak. Operaelőadás. — *Flotow* híres és gyönyörű műve, *Mártha* kerül színre. *Márkus Aranka*, ki a czimszerepet játsza, *Székely Anna*, *Pintér Cs* *Perényi* az opera főbb szereplői.

Két előadás. A keddi ünnepeken két előadás lesz a színházban. Délután a *Tiszt urak a zárdában* operettet, este *Feleki Miklós* híres és népszerű népszínművét, *Angyal Bandi*-t elevenítik föl.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 107.

Bérlet 89. sz.

Ma vasárnap, 1903. január 4-én:

Délután 3 órakor félhelyárral:

Hófehérke.

Tündérrjáték.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor rendes helyárral:

Lotti ezredesei.

Operette.

S Z E M E L Y E K:

<i>Daventrey Tom</i> , piskóta gyáros	<i>Szathmáry Árpád</i>
<i>Harriet</i> , a felesége	— — — <i>Benkő Jolán</i>
<i>Dikson John</i> , szabó	— — — <i>Bérczi Gyula</i>
<i>Kitty</i> , a felesége	— — — <i>Tóváry Anna</i>
<i>Ramajanab</i> , namlakahi ráju	— — — <i>Deésy Alfréd</i>
<i>Bibiana Lotti</i> , nemzetközi chanteuse exentrique színésznő	<i>Amon Margit</i>
<i>Barley</i> , a Tarka színpad igazgatója	— — — <i>Krasznay Andor</i>
<i>Fox</i> , tábornok	— — — <i>Bognár J.</i>
<i>Elisie</i> , Lotti szobalánya	— — — <i>Kulinyi Mariska</i>

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Tamlászék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárayítás 7 órakor

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 óratól előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap hétfőn, január 5-én:

A végrehajtó.

Bohózat.

MULATSAG.

A „48-as népkör“ bálbizottsági gyűlése.

A »*nagyváradi 48-as népkör*« bált rendező bizottsága a körnek febr. 1-én a Zöldfaszálló nagytermében tartandó bálja sikere érdekében ifj. *Cser János* b. biz. elnök elnökléte alatt gyűlést tartott.

Elnök a tagok szívélyes üdvözlése után jelentette, hogy levélben megkereste dr. *Barabás Béla* képviselőt és felkérte a bál díszelnökéül, valamint bemutatta *Nagy János*, a táncrendező bizottság elnökének, a hozzájutott táncrendezők névsorát. A bizottság ennek kiege-

szítése, valamint a »Körmagyar« szép nemzeti tánczbani résztvevő ifjak végezt az »iparos ifjakat« és a »Katholikus Legényegyesület« megkeresni határozta.

Ez említett szép nemzeti táncz beállítására Weisz Lajos indítványára Cser János biz. elnök kérelmét f-l.

A meghívók előállítására, s szélesebb körben való terjesztésére felkértek Cser János, Schvarz Izidor és Katona Mihály b. biz. tagok,

Több apróbb a bált érintő ügynek elintézése után a gyűlés elnök elítélésével 7 órakor véget ért.

NYILTTER.

VONCZ ZSIGMOND utóda

HIRSCHNER JANOS

egyenruha- és civil-szabó
NAGYVÁRAD, URI-UTCZA.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy **Voncz Zsigmond** ur jó hírnevű **EGYENRUHÁZATI- és CIVIL-SZABÓ üzletét átvettem** és azt

Hirschner János

üzég alatt tovább fogom vezetni.

Sok évi működésem, mint elsőrangú fővárosi és vidéki szabóüzégek első szabásza, reményleni engedik, hogy nagybecsű igényeinek módomban lesz teljes mértékben megfelelni. Együttal van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy az őszi és téli időnyre készült legujabb honi, brünni és valódi angol kelmék már megérkeztek.

Nagyrabecsült pártfogását kérve és remélve ajánlom magamat

kiváló tisztelettel

Hirschner János.

Szabott árak!

Karácsonyi és ujévi ajándékok legalkalmasabb bevásárlási helye!

China-ezüstgyári raktár

néven új, fényes, régi szükségét pótló üzlet nyílt meg Nagyváradon, a

BÉMER-TÉLEN,

(Lukács aranyműves eddigi helyiségében).

A »CHINA-EZÜST GYARI RAKTÁR«-ban

művészi kivitelben és meglepően jutányos áron kaphatók a legmodernebb china-ezüst cz. kék, leg-
hírnevebb elsőrangú gyárakból. Ezek a czikkek ma már alig nélkülözhetők az uri házakban s jutányos áruknál fogva a legalkalmasabbaknak bizonyultak a háztartásban. A legelőkelőbb ilyenmű gyárak remekei vannak felhalmozva a Nagyváradon most létesült china-ezüst raktárban, melynek megtekintésére felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét.

70.

MŰVESZET.

Művészi tanulmányút.

Foerty Edgárd, a zseniális fiatal festőművész — ki már hosszabb ideje városunkban tartózkodik — ez év október havában egy évi tanulmányútra fog indulni. Utjának célja az, hogy megtekintse a nagymesterek remek műveit s a világvárosok képtárait. Rómában, Londonban és Parisban hosszabb ideig fog tartózkodni. Viszát-rése után Nagyváradon fog végleg letelepedni. Hogy körútjára n gyobb összeget tudjon gyűjteni; műtermében egy arcképket, mint másféle festményeket a legolcsóbb árban készít. Boldog emlékü bicornok-pükük dr. **Schlauch** Lőrincznek arcképét a napokban fejezte be, mely pompásan sikerült. Foerty több vidéki piabános kereste fel már eddig is és a templomok és saját részükre szent képek elkészítését rendelték meg.

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

írta: Sienkiewicz Henrik. 174

Sagloba pillantása ismét a kunyhót kereste, amelyben Bohun aludt és odatapadt az ajtóra.

— Csak aludjál, gazember, mormogta, aludjál! Almodd azt, hogy az ördögök a bőröd nyuzzák. Ezt ugy sem kerülöd el! Te akarál rostát készíteni az én bőrömből? Majd meglátod, hogy még én fogom a te bőrödöt egy kikészíteni, hogy papucsnak se lesz jó. Csak gyere ide! Óh, ha én szabadulhatnék el innen, óh, ha elszabadulnék. De hogyan?

Csakugyan, kevés reménye volt, hogy ez a kívánsága teljesül. Az udvar tele volt emberekkel és loakkal, úgy hogy ha a tetőről lecsuszva a fal mellett álló lovak egyikére föl is pattant volna, semmiesetre se tudott volna kijutni az udvarból.

Es mégis úgy vélte, hogy a dolog nehezebb részén már áes-tt. Szabad volt és fegyvert szorított a kezében s úgy érezte magát a padláson, mint valami erődben.

— Az ördögbe, gondolta, hát azért szedtem le magamról a kötelet, hogy most felakasz-zam arra magamat?

Gondolatai úgy üzték egymást, hogy már zúgott a feje bele, m-gállapodásra jutni azonban nem tudott.

Közben megvirradt. A sátor már tisztán látszott, a teteje ezüstös színben ragyogott. Sagloba már fölismerte az udvarban lévő csapatokat, megkülönböztette a ruhájok színéről a kut körül fekvő embereit és a bundáikról a kozákokat.

Hirtelen felemelkedett az alvók közül egy alak, lassu léptekkel keresztül ment az udvaron, itt-ott egyes csoportoknál megállott és az ördöggel egy pár szót váltott, azután az istállóhoz közeledett. Sagloba az első perczen azt hitte, hogy e alak Bohun, mert az ördög tisztelegtek neki és láthatólag alázatosan be-zélték vele.

— Ej, mormogta, ha a kez-mben volna most a pisztolyom, mutatnék majd neked valamit!

E perczen az alak felemelte a fejét, világosság esett arczára.

Nem Bohun volt, hanem Holody őrmester, Sagloba rögtön megismerte, még abban az időben látta, mikor Bonunnal Csehrinben összebarátkozott.

— Gyerekek! szölt Holody, nem alusztok?

— Nem, bátyuska, pedig álmo-ak vagyunk.

Itt volna már az ideje, hogy felváltsanak.

— Meglesz rögtön. A fogoly nem szökött meg?

— Legföljebb a lelke repülhetett el, mert ő maga meg se mukkant!

— Tizenhárompróbis vén róka ám az! Nézzétek meg, hogy mit csinál, mert ő képes a föld alatt is elszökni.

— Azonnal — fel-lték néhányan és az istállóaj óhoz indultak.

— Kaszájatok egy kis szénát. Dörzsöljétek le a lovakat. Napkeltekor indulunk.

— Jól van, bátyuska.

Sagloba elhagyta a tetőnyílásban levő lesőhelyet és a feljáróhoz állott. Az ajtó sarka nyirkogott és a szalma ropogott a katonák lábai alatt. A Sagloba szive lázasan vert, görcsösen szorította a markában a kardját és megisméltelte magában az esküjét, hogy inkább megpörkölteti vagy darabokra tépeti magát, sem hogy élve kerüljön ellenségeinek a kezei közé. Szinte hallotta már, hogy milyen vad ordítást csapnak majd a katonák, ha hült helyét lelük, de csalódott. Csak azt hallotta, hogy egyre gyorsabban járnak körül az istállót, végre az egyik így szólt:

— A gaz, a sátán! Hihetetlen! Hiszen ide esuktak bel!

— A gonosz lelkekkel cimborál. Gyujts tüzet, Vasy! itt koromsötét van.

Elcsöndesedtek. Vasyl bizonyára kovát és taplót keresett, a másik pedig suttogni kezdett:

— Nemes lovag, szólalj meg!

— Suttogj a kutya fütébe, — szikozódott Sagloba.

Azután a tüzszerzám csattogása hallatszott. A kipattanó szikrák megvilágították az istálló belsejét és a katonák fejét, aztán sötét lett újra minden. Izgatott hangok hallatszottak

— Meg-zökött, megszökött!

Az egyik az ajtóhoz uerott.

— Holody bátyuska! Holody bátyuska!

— Mi az? — kérdezte az őrmester és az ajtóhoz lépett.

— A lengyel megszökött!

— Micsoda? Megszökött?

— Csak a föld nyelhetette el! Sehol nem találjuk. Istenem, irgalmazz? Tüzet is gyujtotunk, de sehol se volt!

— Az lehetetlen! No majd ad nektek a hetman! Megugrott a gazember? Persze elaludtatok?

— Nem, bátyuska, nem aludtunk. A mi oldalunkon nem is szököhetett meg.

— Csöndesen, fel ne ébreszszétek a hetmant. Ha ki nem jött, hát valahol bent kell rejtözködni. K-restétek mindenütt?

— Mi denütt!

— A szénapadláson is?

— Hogy juthatott volna a padlásra, hiszen megkötözük!

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A király lemondásáról.

Budapest, jan. 3. (Saj tud. táv.) Teljesen alaptalan az a hír, melyet egyik krajczáros déli ujság terjesztett a király lemondásáról.

Honvédek a Gotterhalte ellen.

Ujvidék, január 3. (Saj. tud. táv.) Szilveszter estéjén történt, hogy a Kamenitzi ezred tisztikarának multságán **Vavra** ezredes felköszöntötte a királyt, mire a zenekar a Gotterhaltét kezdette játszani. *Erre néhány honvédtiszt timentően háttal fordított és hangosan, magyarul kezdett beszélgetni.*

Az ezredes tovább játszatta a Gotterhaltét.

Az eset nagy feltűnést keltett.

Él-e Orth János?

Bécs, január 3. (Saját tud. távirata.) Ujabban az a hír terjedt el, hogy **Orth János** él és a Zürichben letétbe helyezett vagyonát felvette. E hirt később a Neues Wiener Tagblatt megczáfolta s megbizható források alapján állítja, hogy nem hogy Ort Jánost magát, de még hajósai közül sem láttak soha senkit s a let tt vagyon máig is érintetlen, de nem mint híresztelik milliók, hanem csak néhány százezer forint.

Beteg a király (?)

Bécs, január 3. (Saját tud. távirata.) Az osztrák fővárosban ma délben városzerterre aggasztó hírek terjedtek el a király állapotáról. A Burgból azonban e hirt teljesen megczáfolták, s megbízható értesülések szerint a király egészségében legkisebb változás sem történt. Az elterjedt aggasztó hírek egész Bécsben izgatottságot keltettek, s este felé temérdek ember gyűlt a Burg elé, s a király hogylétéről kérdezősködtek.

A tisztviselők fizetésrendezése.

Budapest, jan. 3. (Saj. tud. táv.) A tisztviselők fizetéséről szóló javaslatok a bécsi tárgyalások miatt nem kerülhetnek 9-én a ház elé, hanem előbb a pénzügyminiszter maga terjeszti a király elé, s csak a hónap közepe táján kerül tárgyalás alá.

Humberték leleplezője.

Madrid, jan. 3. A Peraldoma Cotarelo akadémikusnak egy levelét közli, a melyben azt mondja, hogy ő írta azt a levelet, a mely a francia nagykövetséget arról értesítette, hogy a Humbert család Madridban van. Kijelenti, hogy a 25,000 franknyi jutalmat a spanyol titkos rendőrök, Humberték házfelügyelője és a madridi löki jótékonyági egyesület között osztaná szét. (M. T. I.)

A szász király állapota.

Drezda, jan. 3. Ellenkező hírekkel szemben konstatálják, hogy György király állapota tegnap nem volt rosszabb, mint azelőtt. A láz gyöngébb volt, mint este lenni szokott. Tény az, hogy a beteg állapota magas koránál fogva és az utolsó hetek lelki izgalmai következtében nagyon komoly. (M. T. I.)

Venezuela.

Washington, január 3. A mai minisztertanácsban Hay külügyminiszter bejelentette, hogy Castro legutóbbi jegyzékére még nem érkezett válasz a hatalmasságtól. Kétségtelen azonban, hogy a további tárgyalások végleges megegyezésre fognak vezetni. (M. T. I.)

Brankovics patriarka egészséges.

Karlócza, jan. 3. Az érseki titkári iroda a patriarka állapotáról terjesztett hírekkel szemben kijelenti, hogy Brankovics György patriarka a legjobb egészségnek örvend és tegnap délután 4 órakor elnökkölt a szerb főgimnáziumi patronátus ülésén. (M. T. I.)

A portugál trónbeszéd.

Lisabon, január 2. A cortékat trónbeszédrel nyitották meg, a melyben a király meglepéssel konstatálja, hogy Portugália viszonya valamennyi hatalmassággal határozottan barátságos. Azután utal a trónörökösnek az angol király koronázásán való jelenlétére, amelynek az volt a célja, hogy Portugália tiszteletének adjon kifejezést a szövetséges nemzet iránt. A király hálás Angliának a trónörökös barátságos fogadásáért. A király Franciaországban, Angliában és Spanyolországban tett útjában a rokonszenvennek annyi jelével

találkozott, hogy ezen a helyen is szívesen fejezi ki örömét és legőszintébb hálóját a francia köztársaság elnökének, az angol királynak és a spanyol királynak. Aztán arra utal a trónbeszéd, hogy Portugália hozzájárult a hatalmasságok p. kingi jegyzőkönyvéhez. Kína megváltoztatta Makaóban a vámkezelést. Erre nézve a kormány törvényjavaslatot fog benyújtani a kamarákban. Más előnyöket is kapott Portugália, amelyek megkönnyítik egy vasútnak az építését, amely Makaót össze fogja kötni a kereskedelmi gócpontokkal.

A trónbeszéd ezután felsorolja a laurenzomárquezi kikötő további kiépítése és a többi gyarmatokon kezdett munkák érdekében teendő intézkedéseket, majd azt mondja: A külső államadósság németországi, angol, franciaországi, németalföldi és belgiumi birtokosainak közgyűlése hozzájárult a konverzióhoz, a mely a parlament jóváhagyásával már végrehajtás alatt van. A címleteknek több mint négyötöd része már konvertálva van. A váltó árfolyam állása nagyon javult. A kereskedelmi szerződéses küszöbön lévő megújítása a vámtarifa revízióját teszi szükségessé. A kormány a belső államadósságoknak új címletekre való konvertálását fogja ajánlani, különösen a függő adósság konszolidálása céljából. Végül a trónbeszéd katonai reformokat jelent be és konstatálja a katonai kiképzés fejlődését.

Megkerült hajó.

Lyon, jan. 3. A Trinidad nevű hajó, amely az afrikai partok mentén eltűnt két héttel azelőtt, megkerült. A hajón levő utasok borzalmas dolgokat mesélnek azokról a tengeri viharokról, a melyek el kellett élniök. Az utasok közül három pusztult el. (M. T. I.)

Humberték és a Dreyfus-ügy.

Páris, jan. 3. A Gaulois mai számában Polonais Gastonnak egy cikkét közli, a ki összefüggést lát a Humbert-ügy és a Dreyfus-ügy között. A cikk szerint Du Paty de Clam ezredes a hadügyminiszterrel ebben az ügyben leleplezéseket akart közölni, de André miniszter nem akarta meghallgatni. Erre Du Paty de Clam azt kívánta, hogy a Humbert-ügy vizsgálója, Leydet hallgassa ki. Ezen a kihallgatáson, a melynek lefolyását szigorúan titkolják, Du Paty de Clam közölte a vizsgálóbíróval a Panizzardi-féle táviratok hamisítójának nevét. Du Paty de Clam megmutatta, hogy a vezérkar levéltárában Humbert neve is előfordul azok között, a kik minden erejükkel közbeléptek Dreyfus érdekében. Tudvalévő, írja Polonais, hogy Munier őrnagyot, a ki beható jelentést tett a Panizzardi-féle táviratokról, nem sokára azután egy vasuti kocsiban halva találták. Végül, mondja Polonais, minden kétséget eloszlatnak azok az összegek, a melyeket egy külföldi tiszt kapott, Czikét azzal fejezi be, hogy a dolgot el akarják tussolni, de ő feladatának tartja, hogy az ügyet felderítse és leleplezze. (M. T. I.)

Munkássztrájk.

Barcelona, január 3. A hajógyári munkások sztrájkja komoly fordulatot vesz és nagy terjedelmet öltött. A dolgozni akarókat a sztrájkolók ismételt fenyegetik, úgy, hogy sok embert le kellett tartóztatni. A dokkmunkások is támogatni szándékoznak a sztrájkolókat. (M. T. I.)

KÖZGAZDASÁG.

A nem okleveles gazdatisztek figyelmébe!

Az oklevéllel nem bíró gazdatisztek a közel jövőben (1906. július 1-étől) már állami, törvényhatósági, községi, egyházi, alapítványi, hitbizományi stb. birtokokon, valamint rendszerint olyan nagyobb gazdaságokban is működhetnek, a melyeknek évi adója a 3000 K-t meghaladja; és csak annyi tekintettel van a törvény a már működő gazdatisztekre, hogy ugyanazon birtokon vagy ugyanazon birtokos által alkalmazhatók, de másutt és más által — nem.

A jelzett gazdatiszti körök tehát minden áron arra törekednek, hogy sorsukat törvényes alapon javítsák és pedig egyrészt a törvény hézagait a provokáló miniszteri rendelet által akarják pótoltatni, a maguk súlyát és érdekeiket pedig egyesülés útján biztosítani. Mindinkább közeledik a kritikus határidő (1906. július 1-je) annál nagyobb gondot ad a nem okleveles gazdatiszteknek a kétséges jövő. Nem csoda tehát, hogy lázas tevékenységet fejtenek ki. Gyűlést gyűlés követett, míg végre megalakult néhány héttel ezelőtt Budapesten a *Gazdatisztek Országos Nyugdíj- és Álláselhelyező Egyesülete*, melynek praktikus céljai a nevében már benfoglaltatnak. Az egyesületnek a testületre kiváló fontossággal bíró ügyei vezetését oly kiváló egyének vállalták el, mint gróf Szápáry Pál elnök, Szluha István országgyűlési képviselő, dr. Horváth József kiváló gazda és Merza Márton, a »Magyar Gazdák Lapja«-nak felelős szerkesztője és tulajdons a, az egyesület igazgatója minőségében.

Az egyesület vezetősége az alapszabályokat megerősítés végett a belügyminiszteriumhoz már beterjesztette s most az igazgatási előintézkedésekkel van elfoglalva. Mindent elkövet, hogy 6000 művelt magyar családot megmenthessen a sötét sors bizonytalanságától, sőt tán nagyon is valószínű mostohaaságától. A vezérkar fel szólítja ezennel lapunk útján Magyarországon összes nem okleveles gazdatiszteket, hogy az egyesületbe okvetlenül belépjenek. Minden szükséges tudnivalóval, utabgazdatiszással, írásmintákkal szolgálatára áll úgy az egyes karárságnak, mint a körzeteknek a Gazdatisztek Országos Nyugdíj- és Álláselhelyező Egyesületének igazgatója: Merza Márton (Budapest, VII, Baross-tér 14. sz.) Kivánatos, hogy a vezetőség figyelmeztetését meghallgassa a 6000 családapá, a kik a maguk és árvaik érdekében most cselekedni kötelesek.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1902. decz. hó 30-ik napján tartott vásáriban eladott természetmennyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.60—14.20. Kétszeres buza 13.40—12.80. Rozs 12.40—12.—. Arpa 11.20—10.—. Zab 11.80—11.40. Tengeri 11.—10.60. Boró 37.—. Lencse 40.—. Bab 19.—. Köleskása 24.—. Burgonya 5.40. 100 kiló lángliszt 27.20. Zsemlyehiszt 26.80. Fehér kenyér liszt 26.60. Barna kenyér liszt 24.60. Széna fuvarral 5.40. Szószat szalonra 152.—. 6 kiló zsup-szalma —20. 150 kgr. alom-szalma —12. 1 köbméter bükkfa 6.50. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.70. 1 kiló marhahus —96. 1 kiló őrtött gyertya —80. 1 kiló lámpaolaj —78. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —68. Pálinka —72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nvers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —.—. 1 mm. magyar gyapju —.—. 1 htr ó-bor 62.—. 1 htr új bor 34.—. 1 mm. mész 1.30. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 20.—. 1 mm. köles —.—. 1 mm. repce —.—. 1 mm. dió 52.—. 1 mm. mogyoró —.—. 1 mm. aszalt szilva 40.—. 1 kgr. savanyu káposzta 24.—. 1 kgr. szalonra 1.52. 1 kgr. sertés hus 1.12. 1 kgr. juh-hus —.68. 1 kgr. vereshagyma —.16. 1 kgr. foghagyma —.54. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 2.40. 1 kgr. barna kenyér —22. 1 itr kőolaj —44.

Forgalmi kimutatás 1902. decz. hó 30-ról. Tisza buza körülbelül 360 hltr. Kétszeres buza 70 hltr. Rozs 120 hltr. Arpa 60 hltr. Zab 110 hltr. Tengeri 320 hltr. Burgonya 100 hltr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 150 drb. Félhizott 240 drb. Sovány 90 drb. Südő 2-0 drb. Malacz 161 drb. Hizott marha 35 drb. Jármos ökör 280 drb. Fejős tehén 200 drb. Borju 250 drb. Bivaly — drb. Juh és kecske — drb. Ló 205 drb.

Marha ártáblázat 1902. d. cz. 30-ról. 1 pár I-ső rendű jármos ökör 600—700 kor. 1 pár II-od rendű jármos ökör 500—600 k. 1 pár III-ad rendű jármos ökör 230—490 k. 1 drb fejős tehén 100—240 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 154—276 k. 1 drb vágó tehén 150 kor. 110—180 k. 1 drb vörös borju 30—50 k. 1 drb fél éves borju 32—58 k. 1 drb egy éves borju 44—66 k. 1 drb két éves borju 64—168 k. 1 drb hizott sertés 100 kor. kény 98—104 k. 1 pár fél éves sertés 34—40 k. 1 pár egy éves sertés 50—70 k. 1 pár két éves sertés 80—138 k. 1 drb igás ló 150—240 k. 1 pár ökörbőr 40—50 k. 1 pár tehebőr 26—34 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár lóbőr 10—20 k.

Értéktőzsdé.

	Budapest, jan. 3.
Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Allamvasut	—
Rimamuranyi	509.50
Magyar jelzálog	472.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, jan. 3.
Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.93
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.53
Zab apr.	6.—
Káposzta, repce, aug.	.96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. jan. 3-án.

Magyar aranyjárdék 4	120.—
Magyar koronajárdék	97.95
Magyar vasuti köl sön aranyban 4/3	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2/3	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horvát szlavonföldtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	200.—
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	157.—
Osztrák járadék papirban	101.10
Osztrák járadék papirban	101.—
Osztrák járadék aranyban	120.50
Osztrák korona járadék	101.50
Osztrák államsorsjegyek	151.—
Osztrák magyar bank részvény	15.45
Magyar hitelbankrészvény	71.—
Osztrák hit-lintézet részvény	685.50
Párisi vista	95.12
29 frankos arany (Napoleon'dor)	1.03
Németbirodalmi márka	117.02
Londoni vista	239.85
20 márkás arany	23.41

SZERKESZTOI POSTA.

Élesdi tudósító. Köszönjük a beküldött tudósítást, de nem használhatjuk, mert mulatságokról csak a farsangban közlünk tudósítást. Kérjük tudósításait minél gyakrabban küldeni. Ha rendszeren kapunk tudósításokat készségesen küldünk tisztelet-példányt.

H. J. Helyben. Mi megkíméltük a nevét, csak a kezdőbetűit tettük ki — ez alatt pedig mást is gondolhatnak. A többi lapok azonban egész nevét kiírták, ezekhez tessék fordulni.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

ad. 5228 szám.

1903.

Pályázati hirdetmény.

A nyugdíjazás folytán üresedésbe jött kis-bárodí körjegyzői állásra, mely jegyzőséghez *Kis-Bárod, Körös-Topa, Nagy-Patak* és *Cséklye* községek tartoznak, — ezennel pályázatot hirdetek és mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, felhívom, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6, illetve az 1909. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előirt minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal fölszerelt kérvényeiket hivatalomhoz **f. évi január hó 25-ik napjáig** annival is inkább adják be, mivel később érkező pályázati kérvényeket nem fogok figyelembe venni.

Ezen körjegyzői állás következő javadalmazással van egybekötve:

1. Készpénz fizetés 1000 kor. — fil.
2. Irnok tartási átalány 360 » — »
3. Irodai átalány — 254 « — »
4. 92 méter tüzi fa házhoz szállítással;

5. Természetbeni lakás a hozzá tartozó mellék épületekkel és 1000 □-öl konyhakerttel.

Továbbá 160 korona anyakönyvvezetői tiszteletdíj és a magán munkálatokért szedhető díjak.

A választást Kis-Bárod községben a körjegyzői irodánál 1903. évi január hó 27-én d. e. 10 órakor fogom megtartani.

Pályázóktól a román nyelvnek szóbeli bírást feltétlenül megkívánom.

Kelt Élesden, 1903. január 1-én az élesdi szolgabírói hivatalnál.

Bérczy Imre,

103

főszolgabíró.

Uj üzleti jelentés!

A jelenkor leghíresebb műhelyeiben nyert szakszerű képzettségem azon szerencsés helyzetbe juttattak, hogy az alább felsorolt disztárgyakat a legzölésesebben készíthessék s külső, választékosság s jutányos ár tekintetében a külföld hasonló gyártmányaival bármikor versenyezhessek. **Készítek:** mindennemű kézi és pipere munka montirozását, ü-szeállítását, ó-német különlegességi tárgyakat, úgymint: *egyszerű, átlórt, himzett, festett és égetett munkákat. Plús táncrendekel. Jelvényeket. Világító képet. Selyem, plús, bársony s bőr dobozokat, pasparturákat s képkerekeket.*

Könyvkötői munkák a legegyszerűbb fűzéstől a legdiszesebb kötésig!

Elszász-Lotharingiai különlegességi kötést bőrmetszettel »bőrkepeles«, metszet és festett aranyozással, bőrilliszték s fonással. **Elvállalok továbbá:** ékszerdobozok javítását »etui«, bőrtárczákat, tokok javítását vagy újak készítését. »Rózsafűzések« szent olvasók javítását vagy újra átkötését. *A disztárgyakat a megadott rajzok után készítem* vagy saját tervem után bármilyen súly rajzot készíthetek.

Nagy és diszes raktáram van *valódi jeruzsálemi és louredesi rózsafűzések*ből, *ájtatosági kegytárgyak, szobrok, szentképek imakönyvek, népiratkák. Imák és énekek. Szép és olcsóbb, mint bárhol!*

A hazai műiparnak érdekében kérem szíves pártfogását, maradtam

kiváló tisztelettel

Faragó János,

könyvkötő és diszműkészítő

Nagyvárad, Körözs-utca 6. sz.

U J B O R.

Saját nagyváradi termésti, **idei új borom leltvegezését megkezdvén, azt folyó hó 5-től Schlauch-tér, 18. sz. laksomról**

literenként 32 kr. árban

áruba bocsátom.

Egyéb boraim és különösen **ménesi, gyoroki** saját termetésű

arany érmekeket nyert finom fajboraim

az ismert árákon kerülnek eladásra.

Hordóban tetemes árengedmény.

Ujbornál 50 liternél **19 kr.**, 100 liternél **18 kr.** literenkénti árat számítok fogyasztási adó nélkül.

MOLNÁR LAJOS

szőlőbirtokos,

Schlauch-tér 18. szám. 870

Három magtár

azonnal kiadó a

Biharmegyei kereskedelmi, ipar- és terményhitelbank

Nag. Teleky-utcai házában.

806

Belépési felhívás!

a filléres

TAKARÉK ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET
IV. évtársulatába.

A Filléres Takarékek és segélyszövetkezet **1903. év január 1-én új évtársulatot nyit.**

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartalma alatt — 3 éven át — hetenként kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi s kiki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt a tagok részére kisebb szerű hetenként ismétlődő betétek által a vagyongyűjtést lehetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen tagok befizetések arányában olcsó kamatláb mellett kölcsönöket kaphassanak.

A beiratások a *Leszámitoló és Jelzőlogbank helyiségében (Bémer-tér Léva-palota)* eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesítendők.

A vidéki beiratkozók a befizetéseket a postatakarékpénztár útján díjmentesen teljesíthetik.

A beiratkozásnál üzletrészenként 10 fillér beiratási díj fizetendő.

Egy heti befizeléssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

Nagyvárad, 1902. október hó. 48

„FILLÉRES“

takarék és segélyszövetkezet.

A lejárt évtársulat minden 20 fillér heti befizetés után 31 K. 20 fill. tőkét és 2 K. 60 fill. osztalékot fizetett készpénzben.

Csödtömeg eladási hirdetmény.

Alólirott, mint vb. Herczeg Gyula volt nagyváradai kereskedő csödtömeggondnoka nevezett csödválasztmányának 1902. évi december 22-én hozott határozata folytán közhírré teszem, miszerint a tömeghez tartozó, a leltárban 2—1528 t. a. 16339 korona 16 fillér becsértékben felvett áruk, továbbá 1529—1534 t. a. 331 korona becsértékben felvett felszerelési cikkek; végül 1535—1566 t. a. összeirt 249 korona 34 fillér activ követelés, összesen tehát 16919 korona 50 fillér becsértékű csödvagyon ajánlat utján el fog adatni.

Az ajánlatok Paczauer József ügyvédhez (lak. Nagyváradon, Áldás-utca Rimánóczy-ház) mint a csödválasztmány elnökéhez 1903. évi január hó 20-ik napjának déli 12 órájáig nyújtandók be s az ajánlathoz mellékeendő készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a becsérték 10%-a, azaz 1691 korona 97 fillér.

Vevő köteles az adásvételi ügylettel járó III-ik fokozat szerinti bélyegilletéket fedezni.

A választmány fentartotta magának a jogot, hogy a beadott ajánlatok közül tekintet nélkül azok összegére, tetszés szerint választhasson.

Ajánlattevő — a mennyiben ajánlata elfogadtatik, — az árukat azonnal átvenni és a vételárat készpénzben kifizetni tartozik.

Ajánlattevők a csödtömeget és az ingókat a tömeggondnok vagy megbízottja közbejövetele mellett naponta délután 3—5 óráig megtekinthetik.

A csödválasztmány sem az áruk minőségéért, sem azok mennyiségéért, valamint a követelések fennállásáért és behajthatóságáért a felelősséget el nem vállalja.

Nagyvárad, 1903. január 3.

Dús László

ügyvéd, tömeggondnok.

102

Jutányos árak mellett kapható 145 ezer

tölgyfából hasított

2 méteres

száraz szőlőkaró.

Az ára a baromlaci erdőben 36 kor., vagy a széplaki állomáson, waggonba rakva 44 korona ezrenként

Értekezhetni *gr. Zichy vezárai erdőgondnokságánál, Pappfalván.*

Állomás: Széplak.

101

Kiadó magtárak.

A Nagyváradai Takarékpénztár tulajdonát képező katonavárosi Weinberger-féle gyári helyiségben levő üres magtárak

azonnal bérbevehető.

Ertekezhetni a *Nagyváradai Takarékpénztárnál.*

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghútséknel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
** csész. és kir. udvari szállítók. **
Rudolstadt.

1091. májustól Zöldfa-utca 34. sz. Sörház-sikátorral szemben.

40 év óta fennálló saját asztalos- és kárpitos-műhely.

Nem gyári, de kizárólag az ország és a külföld elsőrendű műhelyéből beszerzett **fa- és vasbutorok**, valamint **kárpitozott berendezések** nagy választékú raktára

NAGYVÁRAD,
Zöldfa-u. 34. sz.

WALLERSTEIN FERENCZ

Papp György-féle házban, a volt Erber helyiségben.

butor nagykereskedése.

1901. májustól áthelyeztetett Zöldfa-u. 34. sz. Sörház-sikátorral szemben.

Elegáns háló, ebédlő, uri szoba és szalon berendezések minden kivitelben, stilszerű szilárd, első minőségű anyagból. Szőnyegek és butorszövetek nagy választékban. | Kárpitozott butoraim saját műhelyemben készülnek.

Lakások kárpitozását, vagyis tapétirozását elvállalom.

Legjobb gyártmányu zongorák, pianinok és tűzmentes vas- és pénzszekrények kaphatók.

Javitások gyorsan és pontosan eszközöltenek.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA. BAZÁR-ÉPÜLET.

Olcsó árakban utólrhetetlen!!

Bámulatot keltő farsangi cikkek!

Ugyszintén

minden rőfös-árakban meglepő nagy választék!

